

DECIZIE

09 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic, reprezentate de avocatul Ina Țmocno

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Clavdiei Bejenari, Valentinei Boțoroga, Parascoviei Lesnic, reprezentate de avocatul Victor Felișcan împotriva Nataliei Bejenari cu privire la declararea nulității parțiale a certificatului de moștenitor testamentar

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 07 aprilie 2016 prin care a fost restituit apelul declarat de Ina Țmocno, reprezentantul Clavdiei Bejenari, Valentinei Boțoroga și Parascoviei Lesnic

constată:

La 07 septembrie 2011, Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga, Parascovia Lesnic, reprezentate de avocatul Victor Felișcan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Bejenari cu privire la declararea nulității parțiale a certificatului de moștenitor testamentar.

În motivarea acțiunii au invocat că în familia soților Feodor Bejenari și Lidia Bejenari s-au născut patru copii și anume, Clavdia, Valentina, Parascovia și Anatolii, ultimul a decedat la 10 martie 2011.

Clavdia Bejenari și Parascovia Lesnic afirmă că de mai mulți ani au plecat din casa părintească, iar Valentina Boțoroga, până în prezent, locuiește în gospodăria părintească, fapt ce se confirmă și prin înscrierea în buletinul de identitate.

Relatează că tatăl lor, Feodor Bejenari a decedat la 13 ianuarie 2001, iar mama – la 30 ianuarie 2004.

Indică că înainte de deces, tatăl lor a testat toată averea fiului său Anatolii Bejenari, iar în baza testamentului, notarul Radu Marco a eliberat certificat de moștenitor testamentar, care a fost înregistrat la OCT Soroca la 25 februarie 2003.

Remarcă că despre existența certificatului de moștenitor testamentar și că toată averea părinților a fost testată lui Anatolii Bejenari, au aflat după decesul fratelui.

Menționează că soția lui Anatolii Bejenari, Natalia Bejenari pretinde la toată averea succesorală, dânsese fiind dezmoștenite, cu toate că averea a aparținut părinților lor.

Consideră că tatăl lor nu a putut testa toată averea inclusă în certificatul de moștenitor testamentar, deoarece jumătate din această avere devălmașă a aparținut și mamei lor.

Având în vedere prevederile art. 11 lit. b) și art. 1516 alin. (3) Cod civil, relevă că deoarece pentru Valentina Boțoroga acest imobil este unicul loc de trai, unde locuiește cu familia sa compusă din patru membri, dânsa a administrat-o și a conservat bunurile, acceptând astfel succesiunea în parte din patrimoniu ce-i aparținea mamei lor.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20, 26 din Constituției RM, art. 11 lit. b) Cod civil, art. 5, 6, 7, 12, 166 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, declararea nulității parțiale a certificatului de moștenitor testamentar din 20 februarie 2003, eliberat de biroul notarului Radu Marcu, constatarea faptului acceptării de Valentina Boțoroga a patrimoniului succesoral care a aparținut defunctului Lidia Bejenari, în temeiul faptului intrării în posesiunea patrimoniului succesoral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin cererea de modificare a acțiunii, Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga, Parascovia Lesnic au solicitat admiterea acesteia și declararea nulității integrale a certificatului de moștenitor testamentar din 20 februarie 2003.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca din 21 noiembrie 2013 a fost respinsă acțiunea ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 04 septembrie 2014 a fost respinsă cererea de apel declarată de Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga, Parascovia Lesnic și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 februarie 2015 a fost admis recursul declarat de Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga, Parascovia Lesnic, casată decizia instanței de apel și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă acțiunea, constatat faptul acceptării succesiunii de către Valentina Boțoroga, după decesul mamei, Lidia Bejenari, asupra $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală din bunurile imobile situate în sat. Zastînca, r-nul Soroca, declarat nul certificatul de moștenitor testamentar nr. 409 din 20 februarie 2003, încasat din contul Nataliei Bejenari în beneficiul Clavdiei Bejenari, Valentinei Boțoroga, Parascoviei Lesnic suma de 225 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 aprilie 2015 a fost admisă cererea de revizuire depusă de Radu Tonofa, Natalia Bejenari și Oxana Corovlean, casată decizia Curții Supreme de Justiție din 11 februarie 2015 și dispusă rejudecarea recursului declarat de Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga, Parascovia Lesnic, reprezentate de avocatul Ina Țmocno.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 mai 2015 a fost admis recursul declarat de Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga, Parascovia Lesnic, casată decizia Curții de Apel Bălți din 04 septembrie 2014 și hotărârea Judecătoria Soroca din 21 noiembrie 2013, cu remiterea pricinii la rejudecare la Judecătoria Soroca în alt complet de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Soroca din 04 februarie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

La 17 februarie 2016, Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic, reprezentate de avocatul Ina Țmocno au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 martie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic, reprezentate de avocatul Ina Țmocno, fiind acordat ultimelor termen până la 07 aprilie 2016, ora 09:00 pentru depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 443,78 lei. Totodată, a fost explicat apelanților că în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 07 aprilie 2016 a fost restituit apelul declarat de Ina Țmocno, reprezentantul Clavdiei Bejenari, Valentinei Boțoroga și Parascoviei Lesnic.

La 25 aprilie 2016, prin intermediul Oficiului Poștal, Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic, reprezentate de avocatul Ina Țmocno au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 07 aprilie 2016, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii recurte.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Afirmă că au respectat cu strictețe termenul de achitare a taxei de stat până la 07 aprilie 2016.

Remarcă că prin cererea de apel nemotivat, dânsese și-au rezervat dreptul de a depune apel motivat după recepționarea hotărârii motivate.

Indică că copia hotărârii primei instanțe a fost expediată prin intermediul rutierii, în adresa avocatului Ina Țmocno abia la 07 aprilie 2016.

La 24 iunie 2016, Natalia Bejenari a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului ca nefundat.

În conformitate cu art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 13 aprilie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 163), fiind recepționată de către reprezentantul recurenților la 19 aprilie 2016, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție (f. d. 164).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 07 aprilie 2016 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, la 17 februarie 2016, Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic, reprezentate de avocatul Ina Țmocno au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătorei Soroca din 04 februarie 2016 (f. d. 443, vol. III).

La fel, se constată că apelanții Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic la depunerea cererii de apel nu au achitat taxa de stat, în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 martie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic, reprezentate de avocatul Ina Țmocno, fiind acordat ultimelor termen până la 07 aprilie 2016, ora 09:00 pentru depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 443,78 lei. Totodată, a fost explicat apelanților că în caz că nu vor lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea din 14 martie 2016 a fost expediată în adresa reprezentantului apelanților, avocatul Ina Țmocno fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 158, vol. III), fiind recepționată la 24 martie 2016, ce rezultă din avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 159, vol. III).

Este cert și faptul că Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic, reprezentate de avocatul Ina Țmocno au înlăturat parțial neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Bălți din 14 martie 2016, prezentând doar dovada de plată a taxei de stat în sumă de 450 lei, cererea de apel motivată nefiind prezentată în termenul stabilit de instanța de apel (f. d. 160, vol. III).

Constatând că apelanții Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic nu a lichidat pe deplin neajunsul cererii de apel în interiorul termenului acordat de instanță, prin încheierea din 07 aprilie 2016, Curtea de Apel Bălți, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) CPC, a restituit cererea de apel depusă de Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic, reprezentate de

avocatul Ina Țmocno împotriva hotărârii Judecătorei Soroca din 04 februarie 2016, cu toate înscrisurile anexate .

Instanța de recurs constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece neînlăturarea pe deplin de către Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic a neajunsurilor și nedepunerea cererii de apel motivate în interiorul termenului stabilit prin încheierea din 14 martie 2016, atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Cât privește argumentul recurentelor că copia hotărârii primei instanțe a fost expediată prin intermediul transportului public, în adresa avocatului Ina Țmocno abia la 07 aprilie 2016, nu constituie un motiv întemeiat ce ar duce la casarea încheierii recurate, ori Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic având la cunoștință despre încheierea instanței de apel din 14 martie 2016, prin care termenul de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel a fost stabilit până la 07 aprilie 2016, ora 09:00, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură legale în termen, fapt, însă, ignorat de acestea.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din 07 aprilie 2016, prin care a fost restituit apelanților Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic cererea de apel cu toate înscrisurile anexate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Clavdia Bejenari, Valentina Boțoroga și Parascovia Lesnic, reprezentate de avocatul Ina Țmocno.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 07 aprilie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Clavdiei Bejenari, Valentinei Boțoroga, Parascoviei Lesnic, reprezentate de avocatul Victor Felișcan împotriva Nataliei Bejenari cu privire la declararea nulității parțiale a certificatului de moștenitor testamentar.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic